

भिमद नगरपालिकाको तेस्रो नगरसभामा
नगर प्रमुखज्यूबाट प्रस्तुत
भिमद नगरपालिकाको
आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को वार्षिक नीति
तथा कार्यक्रम

भिमद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

२०७५

भिमाद नगरसभाका सभासदज्यूहरु,

सर्वप्रथम भिमाद नगरपालिकाको तेस्रो नगरसभामा आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, परिवर्तन अनुभूत गरेको जनताको सरकार स्थापित गर्न आफ्नो जीवनको आहुति दिनुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु, साथै स्थानीय सरकारलाई पुर्णधिकार सहित जनताको सरकार बनाउनको निमित्त लड्ने तमाम गणतन्त्रवादी राजनेताज्यूहरु, सम्पूर्ण जनजन एवं दलहरुप्रति हार्दिक कृतज्ञा एवं सम्मान व्यक्त गर्दछु। आज हामी भिमाद नगरपालिकाको आ.व.२०७५/७६ का लागि सुन्दर सपना देखे गौरवमय क्षणमा उभिएका छौं। भिमाद नगरपालिका ७५३ स्थानीय तह मध्ये अति रमणीय प्राकृतिक श्रोत साधन, जातजाति, साझा अधिकार, सह-अस्तित्व र आत्मनिर्भरता पूर्वक जिउने स्वाभिमानी नगरपालिका हो। यस नगरपालिका १२९ वर्ग कि.मि.भित्र करिव ४० हजार जनसंख्या रहेको एउटा पर्यटकीय धार्मिक थातथलो पनि हो। जसको पूर्ण विकास गर्न जनताले हामीलाई अभिभारा सुम्पेको सर्व विदितै छ।

राष्ट्रिय स्वधिनता र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, संघीयता, जनजीविका, सुशासन र सम्वृद्धि प्राप्तिको आन्दोलन र क्रान्तिको नेतृत्व गर्ने आदरणीय नेताहरु, नागरिक समाज, सञ्चार जगत र सहभागी जनसमुदायलाई उच्च सम्मान र प्रशंसा गर्दै हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान जारी पश्चात पहिलो पटक सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनमा हामीलाई विश्वास गरी भिमादवासी नागरिकहरुले भिमाद नगर सरकार सञ्चालनको गहन जिम्मेवारी र दायित्व सुम्पिएर पनि दुई वटा नगरसभा सम्पन्न गरी तेस्रो नगरसभा बाट स्वीकृत बजेट नीति तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरणको अवस्था सम्म पुग्न सकेका छौं। नगरको विकास र सम्वृद्धिको असिम सपना साचेर आम नगरवासीको वर्षौंदेखि परिणाममुखी प्रतिफल प्राप्त गर्ने अभिलाषालाई पूर्ण गराउने गम्भीर उत्तरदायित्व वहन गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो।

नेपाली जनताको रगत र पसिनाले पोतिएको संविधानको मर्म, जनअपेक्षा तथा आवश्यकतालाई प्राप्त स्रोतको अधिकतम परिचालन गरी पूरा गर्ने प्रतिवद्धताका साथ तेस्रो नगरसभा वाट पारित बजेट नीति तथा कार्यक्रम आम नगरवासीहरूको हातमा ल्याइनेछ।

नेपाली जनताको पटक पटकको संघर्ष र बलिदान स्वरूप प्राप्त गणतन्त्र र संघियताको उपहार स्थानीय तह गठन संगै जनताका असिमित आकांक्षालाई निरन्तर पुरा गर्दै समृद्ध भिमादको यात्रामा प्रस्थान विन्दुको रूपमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वर्षलाई संरचना निर्माण र संस्थागत विकासको वर्षको रूपमा प्रस्तुत गरेका थियौं। भने आ.व. २०७५/७६ लाई हामी संरचना निर्माण गर्दै समृद्धिको थालनी वर्षको रूपमा नगरका नीति, योजना र कार्यक्रमलाई परिस्कृत गर्ने जमर्को गरेका हौं।

हामी यतीबेला व्यवस्था परिवर्तन र राजनैतिक युगबाट सहकार्य, समन्वय र सह-अस्तित्वको युग प्रवेशको महत्वपूर्ण चरणमा छौं। निर्वाहमुखी विकासको यात्राबाट परिणाममुखी विकास र सम्वृद्धिको यात्रामा समाहित भएका छौं। अब कुनै पनि वाहानामा समुन्नतिको यात्रा रोकिनु बाञ्छनीय हुदैन।

हाम्रो अर्जुनदृष्टि भनेकै चरणवद्ध विकास र जनअपेक्षा संवोधन गर्नु हो। हाम्रो जातजाति,भाषाभाषी, संस्कृति, पुरातात्विक सम्पदा, प्रकृति आदिको विविधताले भिमादको अपार स्रोतको संकेत गरीरहेको छ। तथापी हाम्रा परम्परागत सोचबाट ग्रस्त समाजलाई परिवर्तन गर्दै पछाडि परेका महिला, उत्पिडित, दलित, आदिवासी जनजाति, सिमान्तकृत समुदायको सशक्तीकरणमा समेत यथोचित संवोधन गर्दै भिमादलाई सुशासन युक्त र भ्रष्टचारमुक्त नगर बनाउने अभियानमा प्रतिवद्ध रहेका छौं। हिजोको एकात्मक राज्य प्रणालीबाट आज संघीय शासन प्रणालीमा आउँदा सम्म धेरै भिन्नताहरू रहेका छन्। ती भिन्नतालाई एक वाक्यमा व्यक्त गर्दा केन्द्रमा रहेको आर्थिक, राजनैतिक र व्यवस्थापकीय अधिकार जनताको घर दैलोमा पुगेको अनुभूत गराउन सक्नु नै "सिंह दरवारको अधिकार गाउँगाउँ सम्म" भन्ने नारा चरितार्थ हुनु हो।

"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"को राष्ट्रिय अभियानलाई अनुभूत र देखिने गरी सार्थक बनाउन भिमादलाई समृद्ध, सुन्दर र शान्त समाज निर्माणमा अघि बढाउनु हाम्रो प्रतिबद्धता सहित नगरको नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय तेस्रो नगरसभा समक्ष पेश गर्न गईरहेका छौं।

दिर्घकालीन सोच सहित विगतमा सम्पन्न दुईवटा नगरसभाले यस नगरलाई समुन्नतिको दृष्टिकोणबाट उत्पादनमुखी, उद्यमशिल र शैक्षिक विकासको दृष्टिकोणबाट सृजनशील, पर्यटनको दृष्टिकोणबाट आय आर्जनमा केन्द्रित साँस्कृतिक प्रवर्धन आत्मसाथ गरी सम्बृद्ध भिमाद निर्माण गर्ने परिकल्पना सहित भिमादवासी सामु योजना प्रस्तुत गरिसकेका थियौं। साथै "भिमाद नगरपालिकाको आधार, पर्यटन, कृषिमा यान्त्रिकरण आर्थिक समृद्धिको पूर्वाधार" भन्ने मूलमन्त्रलाई आत्मासात गर्दै यस नगरलाई देशकै एक व्यवस्थित, सुविधा सम्पन्न र सुन्दर नमुना नगरको रूपमा स्थापित गर्ने उदघोष यस सम्मानित सभा समक्ष स्मरण गर्न चाहन्छु।

हाम्रो संघ र प्रदेश सरकारको लक्ष्य अनुरूप समाजवाद उन्मुख अर्थव्यवस्थाको लक्ष्य हाँसिल गर्नका लागि हाम्रा नीति कार्यक्रमले मार्ग निर्देश गर्नेछ। आर्थिक विकासमा सहभागी हुने, योगदान गर्ने र प्रतिफल प्राप्त गर्ने अवसर नगरभित्रका सबै नागरिकलाई समन्यायिक रूपमा उपलब्ध गराइनेछ।

नवप्रवर्द्धक र प्रगतिशील नीतिको कार्यान्वयन मा जोड दिदै सार्वजनिक, निजी र सहकारी तथा सामुदायिक क्षेत्रको सहभागितामा विकास गर्नु समेत हाम्रो उद्देश्य भित्र समाहित गरेका छौं। यस नगरले प्रस्ताव गरेका योजना तथा कार्यक्रमहरू उत्पादनमुखी, रोजगारी प्रवर्धन, आत्मनिर्भर, परिणाम र प्रतिफलमा आधारित अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्याउनु, सामाजिक समता कायम गर्नु आजको अपरिहार्यता महशुस गरेका छौं।

दिगो विकासका लक्ष्य र अन्तर सम्बन्धित विषय (Cross Cutting Issue) का आधारभूत सूचकहरूलाई पूर्णता प्रदान गर्ने विकास नीति, कानून, संस्था, जनशक्ति

परिचालन, श्रोत, साधन, सहभागिता, सेवा प्रवाह, अनुगमन र मूल्याङ्कनका क्षेत्रमा समेत उल्लेख्य सुधार हुनेकुरामा विश्वास दिलाउन चाहन्छु।

नगर सभासदज्यूहरू,

हामी चालु वर्षलाई विशेषतःनगर नीति र संरचना निर्माण गर्ने वर्षको रूपमा व्यतित गरी विभिन्न नीतिगत चुनौति, जनशक्ति अभावका चुनौति, भौतिक पूर्वाधार एवं श्रोत र साधन न्युनताका चुनौतिहरूका बावजुद आजको दिनसम्म सफल अवतरण गरेका छौं। यस परिप्रेक्ष्यमा आगामी आर्थिक वर्षलाई नगरपालिकाले सवल र सम्बृद्ध नगर निर्माण गर्न २०७४/७५ मा लिएका नीति तथा कार्यक्रम संवैधानिक व्यवस्था, अनुसूची - वमोजिमको अधिकार सूची, नेपालले अन्तराष्ट्रिय स्तरमा प्रतिवद्धता गरेको दिगो विकासको लक्ष्य, नेपाल सरकारको आर्थिक नीति, प्रदेश सरकारको सोच, लक्ष्य र नीति, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन - २०७४, बजेट तथा योजना तर्जुमा दीगदर्शन - २०७४ लाई मार्गदर्शनको रूपमा लिइएको छ।

हामीलाई थाहा छ, प्रत्येक वर्षादले विकास कार्यलाई सन्त्रास एवं सचेत गराई रहेको हुन्छ । तसर्थ प्रत्येक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा दिगो विकास र परिणाममुखी नतिजालाई हेक्का राख्दै आगामी वर्षको बजेट विनियोजनमा प्राकृतिक विपदलाई दिगो रूपमा व्यवस्थापन हुने गरी योजना तर्जुमा गरीएको छ । यस तथ्यको पक्षमा नगरसभासदज्यूहरू दृढतापूर्वक उभिनुहुनेछ भन्ने विश्वास समेत लिएकोछु ।

अतः भिमाद सरकारका काम कारवाहीहरू जनअपेक्षा र आवश्यकताहरूलाई सन्तुलित बनाउदै लैजान जरुरी ठानी नगरवासीहरूको अधिकतम हितमा संवोधन हुने गरी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी तेस्रो नगरसभाको सार्वजनिकिकरण समारोहमा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु।

१ आर्थिक विकास

१.१ कृषि तथा पशुपंक्षी विकास

- आयमूलक कार्यक्रमलाई जोड दिंदै व्यवसायिकीकरण गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ । यसका लागि निजिक्षेत्रसंगको साझेदारीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

- परम्परागत प्रणालीमा आधारित निर्वाहमुखी कृषि पेशालाई व्यवसायीकरण गर्दै लैजान कृषकहरूलाई उन्नत मल, बिउ तथा उपयुक्त प्रविधिमा पहुँचका लागि लागत सहभागितामा आधारित कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- कृषकहरूलाई पूंजी अभाव हुन नदिन सहूलियत व्याजदरमा कर्जा उपलब्ध गराउन वित्तीय संस्थाहरूसँग सहजीकरण गरिनेछ ।
- "एक उत्पादन एक पकेट क्षेत्र" कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न व्यवसायिक उत्पादन मूलक समूह तथा सहकारीहरूलाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र उत्पादन भएर बाहिर निकासी हुने सुन्तला, अदुवा, कुखुरा, खसी, वोका, बंगुर लगायतका कृषि तथा पशुपंक्षिजन्य उत्पादन को उपभोग, संकलन, प्रशोधन तथा प्रवर्धनको लागि स्थापना गरिने लघु उद्यमहरूलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । उत्पादित यस किसिमका वस्तुहरूको बजार सुनिश्चित गर्न आयात गर्न निरुत्साहित गरिनेछ ।
- "जैविक खेती हरियो तरकारी, एक घर एक करेशावारी" कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । एकिकृत विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- कृषि विकास, पशु विकास, दुध उत्पादन तथा सहकारीको प्रवर्धन र विकासका लागि नविनतम प्रविधि सम्भाव्य वस्तीहरूको पहुँचमा ल्याउन नगरपालिका भित्र रहेका दर्तावाला सहकारी तथा कृषक समूहहरूलाई संस्थागत विकास र व्यवसायिक तालिम प्रदान गरिनेछ । नगरपालिकामा उपलब्ध जनशक्तिबाट मात्र यो कार्य सम्भव नभएमा विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरी सहकार्यात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका सम्भाव्य स्थानहरूलाई कृषि तथा पशु उत्पादन केन्द्र तोकिएको क्रमशः नमुना कृषि फार्म र पशु फार्मको स्थापना र विकास गर्दै लगिनेछ । कृषि र पशुपालन कार्यलाई एकिकृत रूपमा सञ्चालनगरी व्यवसायिकता तर्फ उन्मुख गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ । उपयुक्त स्थानलाई स्रोत केन्द्रको रूपमा समेत विकास गर्न जोड दिइनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र सतह सिंचाईर प्लाष्टिकका पोखरीमा वर्षातको पानी संकलन गरी सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराई कृषिलाई व्यवसायीकरण गरिनेछ ।

- चरनहरु खुम्चिंदै गैरहेको र पशु वस्तुको आहारमा कमी हुँदै गैरहेको भएपनि यस नगरका विभिन्न स्थानहरु घाँस उत्पादनका लागि उपयुक्त हुने देखिएको छ । अतः त्यस्ता जमिनहरुको पहिचान गरी उन्नत घाँस खेति तर्फ कृषकहरुलाई उत्प्रेरित गर्दै पशु आहारमा बृद्धि ल्याउन व्यापक रूपमा उन्नत घाँसहरुको विकास गर्ने र उपयुक्त स्थानहरुलाई घाँसको बिउ उत्पादन गर्ने स्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- जैविक विविधताको सम्बर्द्धन र सदुपयोग गर्दै जलवायु परिवर्तन अनुकूल प्रविधिहरुको विकास गरी कृषि जन्य उत्पादनमा प्राङ्गारिक खेतिलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । आगामी ४ वर्ष भित्र नगरलाई प्राङ्गारिक नगरको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्र रहेका खेतीयोग्य बाँझा जग्गा पहिचान गरी उत्पादन मूलक कार्य गर्न प्रेरित गरिनेछ । जग्गा वाझो राखेलाई संपत्तिकर सँग आवद्ध गरी जमिन बाँझो राखे प्रवृत्तिलाई निरत्साहित गरिनेछ ।
- पशु उत्पादकत्व वृद्धि गर्न नक्ष सुधारको लागि कृतिम गर्भाधान तथा उन्नत व्याड वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतापूर्वक सञ्चालन गरिनेछ ।
- कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न यान्त्रिकीकरणमा जोड दिई विउ वैङ्क स्थापना गरिनेछ ।
- भिमाद वजार क्षेत्रमा उपयुक्त जग्गा पहिचान गरी कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना गर्न आवश्यक प्रवन्ध गरिनेछ ।
- हावापानीसँग मेल खाने जडीबुटी, अलैची, कफि, कागति, सुन्तला, अदुवा खेती गर्न माटो परिक्षण गरी पकेट एरिया तोकी सामूहिक खेति गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- कृषि उपज संकलन तथा सुरक्षा गर्न सितगृह (cold store) निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- पशु चौपाय तथा कृषि उपजलाई साना किसान कृषि सहकारी मार्फत पशु कृषि धन सुरक्षा (विमा) सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि लाग्ने शुल्कमा ५०% अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

१.२ पर्यटन तथा संस्कृति संरक्षण

- यस नगरका महत्वपूर्ण धार्मिक, सांस्कृतिक एवं प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्धनको लागि आवश्यक पूर्वाधारको पहिचान, अध्ययन र अनुसन्धान गर्दै नगरको पर्यटन गुरुयोजना तयार गरिनेछ।
- भिमाद बजारमा रहेको ऐतिहासिक झोलुङ्गेपुल तथा संगै रहेको शिवालय मन्दिर परिसरको संरक्षण एवं पुनर्निर्माण गर्दै पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरिनेछ।
- पर्यटकीय दृष्टिले सर्वाधिक महत्वपूर्ण सिद्ध गुफा तथा वरपरका क्षेत्रलाई थप विकास गर्दै उक्त स्थान सम्म पुग्ने भिमाद सिद्ध गुफा मार्गलाई कालोपत्रे गरिनेछ।
- सामुदायले सञ्चालन गरेका होम स्टे प्रवर्धनका लागि पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थित रूपमा होम स्टे सञ्चालनका लागि तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- नगरभित्र बसोबास गर्ने विभिन्न जाति तथा समुदायहरूको मौलिक संस्कृति, नाचगान, भाषा, भेषभुसाको संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- भिमाद बजारको उपयुक्त स्थानमा दृश्यावलोकन भ्यूटावर निर्माण गरिनेछ।

१.३ उद्योग वाणिज्य

- स्थीनिय कला, सीप र प्रविधिको संरक्षण गर्दै नगरपालिकाको पहिचान झल्किने वस्तुहरूको उत्पादन वृद्धि गर्न घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रवर्धनमा जोड दिइनेछ। घरेलु उत्पादनलाई बजारिकरण गर्न तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ, भिमाद बजार इकाइसंग सहकार्य गरिनेछ।
- युवाहरूलाई सीप पूंजी र प्रविधि प्रदान गरी यूवा स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- विदेश गई फर्केका र प्राविधिक ज्ञान भएका युवाहरू लक्षित गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ।
- शैक्षिक वेरोजगारलाई स्थानीय उत्पादनका आधारमा कार्य गर्ने प्रयोजनार्थ शैक्षिक ऋण उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ।

- आत्मनिर्भर तथा निर्यातजन्य उत्पादनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सम्भाव्यता अध्ययन गरी त्यस्ता उद्योगहरू स्थापना र प्रवर्धन गर्न जोड दिईनेछ ।
- उपभोक्ताको हितलाई मध्यनजर गर्दै बजारमा गुणस्तरीय वस्तु आपूर्तिको सुनिश्चतता गर्न बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी बजार अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२ सामाजिक विकास

२.१ सामाजिक समावेशीकरण

- विकासको मूलधारमा समावेशी हुन नसकेका दलित, जनजाति, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, वृद्धवृद्धा, मुस्लिम, अल्पसंख्यक तथा पिछ्छाडिएका समुदायलाई लक्षित गरी क्षमता अभिवृद्धि तालिम, आयआर्जन एवं चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- लैङ्गिक विभेदलाई हटाई महिलामैत्री नगरको रूपमा विकास गर्न नगरबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई लैङ्गिक सम्बेदनशील बनाइनेछ र महिला लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई सबै वडाहरूमा वैकिक प्रणाली मार्फत वितरण गर्न नगर क्षेत्रमा रहेका सरकारी तथा निजी बैंकहरूमार्फत आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरदेखि बाल अधिकारका विषयहरू जस्तै: बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिताको अवधारणा अन्तरगत बालबालिकाको सर्वोत्तम हितको सिद्धान्त, सर्वाङ्गीण विकासको सिद्धान्त, सन्निकटताको सिद्धान्त र सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तमा आधारित पद्धती र कार्य प्रक्रियामा नै मूल प्रवाहिकरण गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ ।
- नगरको उपयुक्त स्थानमा बाल उद्यानको निर्माण गरिनेछ ।
- सार्वजनिक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री संरचना बनाइनेछ ।
- सामाजिक कुरिति, छुवाछुत तथा विभेदको अन्त्य गर्ने खालको कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

- आजका बालक भोलिका यूवा, भविष्यका जेष्ठनागरिक भन्ने कुरालाई आत्मसात गर्दै नगर क्षेत्रका सबै प्रकारका विकास तथा सेवा प्रवाहलाई जेष्ठनागरिक मैत्री बनाइनेछ । जेष्ठ नागरिकको सम्मानका लागि जीवनयापनमा सहजता ल्याउन, जेष्ठ नागरिक विच अनुभव आदान प्रदानका लागि योजना र कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- सरकारी सेवामा महिला, दलित, आदिवासी, जनजातिहरूको पहुँच बढाउन महिला, दलित, आदिवासी जनजाति युवायुवतीहरूलाई क्षमता विकासका लागि लोकसेवा आयोग तयारी कक्षाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- मौलिक संस्कृति भाषा भेषभुषा संरक्षणतर्फ आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । सबै जातजातिको साहित्य, कला, भाषा, इतिहास, संस्कृति सम्बर्द्धन तथा संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- भिमाद बजारको उपयुक्त स्थान पहिचान गरी बृद्धबृद्धा विश्रामस्थलको निर्माण गरिनेछ ।

२.२ खानेपानी तथा सरसफाई

- पूर्ण सरसफाई अभियानलाई सामाजिक परिवर्तन र मानव विकासको मूल आधारको रूपमा अवलम्बन गरी आगामी ३ वर्ष भित्र भिमाद नगरलाई पूर्ण सरसफाई नगर घोषणा गर्न सबै संघ, संस्था, समुदाय, निजि क्षेत्र तथा नागरिकहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।
- समुदाय र नगरपालिकाको समन्वयमा समुदायकै नेतृत्वमा टोल टोलमा सामुदायिक सरसफाईको नियमित व्यवस्था गरी भिमादलाई स्वच्छ र सुन्दर नगरको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- नगरको हरेक घरमा पानीको धारा तथा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्ने दीर्घकालिन लक्ष्यका साथ खानेपानी योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- भिमाद बजारमा सञ्चालन हुने क्रममा रहेको ढल निकास व्यवस्थापन योजनाको कुल लागतमा नगरपालिकाका तर्फबाट गर्नुपर्ने १५ प्रतिशत योगदानका लागि आ.व. २०७५/७६ मा केही अंश छुट्ट्याई सम्पूरक कोषमा व्यवस्था गरिनेछ र आवश्यक जग्गाको व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।
- भिमाद बसपार्कमा निर्माणाधिन सार्वजनिक शौचालयलाई सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ

२.३ शिक्षा तथा खेलकुद विकास

- नगरभित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई उनीहरूले गरेको कार्यसम्पादन सूचकको आधारमा प्रतिस्पर्धात्मक बनाई नमुना विद्यालय छनौट गरी उपयुक्त तालिम कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न प्राविधिक शिक्षामा जोड दिईनेछ । यसका लागि आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरीसञ्चालनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूको व्यवस्थापनमा सुधार गर्न उचित पुरस्कार एवं दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- "सबैका लागि शिक्षा र सधैका लागि शिक्षा" भन्ने नारालाई मूर्तरूप दिन विद्यार्थी भर्ना अभियानलाई प्रभावकारी बनाइनेछ र शिक्षालाई जिवनोपयोगी बनाउन नैतिक शिक्षा एवं व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिईनेछ ।
- खेलकुदको समुचित विकास गर्न नगरस्तरीय खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ र आ.व. २०७४/७५ देखि शुरु भएको मेयर कप खेलकुद प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- खेलकुदको पूर्वाधारको क्रमशः निर्माण गर्दै भिमाद नगरभित्र प्रदेश स्तरीय रंगशालाको सम्भाव्यता अध्ययन गरी निर्माण गर्न पहल गरिनेछ र नगरका वडाहरूमा समेत खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्दै लगिनेछ ।
- समाजमा फैलिंदै गएको विकृति बिसंगतिलाई हटाउन युवा लक्षित कार्यक्रमहरू ल्याईनेछ ।

२.४ स्वास्थ्य सेवा

- भिमादमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई कम्तिमा ५० सैयाको अस्पतालको रूपमा स्तरोन्नति गर्न पहल गरिनेछ ।
- भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा फार्मेषी सञ्चालनको लागि चालू वर्षदेखि नै एक जना फर्मासिष्टको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रभित्रका स्वास्थ्य चौकीहरूको स्तर वृद्धि तथा सेवा विस्तारका लागि पहल गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीको सेवा पुग्न नसकेका स्थानमा आगामी ३ वर्षभित्र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरी आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच वृद्धि गरिनेछ ।

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको उच्चतम उपभोगदर वढाउन समुदायमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रवर्धन एवं जनचेतना जगाउने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- नगर स्थित सम्पूर्ण खानेपानीका मुहानहरूका पानीको शुद्धता जाँच र मुहान संरक्षणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
- समय समयमा फैलिन सक्ने रोगको प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापनको तत्काल सम्बोधन गर्नका लागि नगरस्तरीय रेपिड रेस्पन्स टीम खडा गरी आवश्यक पर्ने औषधि खरिद समेतको व्यवस्था मिलाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ।
- २४ सै घण्टा सुरक्षित प्रसुति केन्द्र सञ्चालनका लागि सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था, वडा समिति तथा स्वास्थ्य केन्द्र व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी भौतिक तथा अन्य पूर्धारहरू निर्माणका लागि पहल गरिनेछ। प्रकृया पूरा गरी प्रोत्साहन भत्ता र यातायात खर्च पाउन योग्य सुत्केरी महिलालाई प्रदान गरिदै आएको पोषण खर्च रु १०००।- लाई निरन्तरता दिइनेछ।
- पूर्ण खोप अभियानलाई दिगो बनाउन प्रभावकारी रूपमानिरन्तरता दिइनेछ। महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने खालका कार्यक्रम ल्याइनेछ।
- आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रवाट दिइने निशुल्क सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
- आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रवाट सञ्चालन गरिने जेष्ठ नागरिक सेवा, योग शिविर, निशुल्क स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रमलाई वडास्तरसम्म क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ।

३ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

३.१ वन तथा वातावरण

- सामुदायिक वन, निजी जग्गा तथा नगरभित्र निर्माण भएका सडकको किनारमा निर्माण संगै अग्निसो, वाँस आदि जस्ता विरुवा रोप्ने कार्यलाई नमूनाको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
- नगरभित्र "एक वडा एक पोखरी"को नीति लिदै प्रकृतिक र परम्परागत पोखरी संरक्षण गरी आकासे पानी संकलनबाट वातानुकूलित बनाउन जोड दिइनेछ।
- जलवायु परिवर्तन वाट पर्ने प्रभाव न्युनिकरणको लागि सम्बद्ध पक्षको लागत सहभागितामा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- नगरपालिकालाई घरभित्रको धुँवा रहित नगरको रूपमा परिवर्तन गरिनेछ।

- शहरीकरणको विकास क्रममा रहेका बजार क्षेत्रमा भवन लगायत भौतिक निर्माण कार्य गर्दा सडकको मापदण्ड, ढल, खेल मैदान, पार्क जस्ता विषयहरूलाई प्राथमिकता दिई निर्माण गर्न जोड दिईनेछ । बजार उन्मुख क्षेत्रमा विकास मापदण्ड तयार गरी लागू गर्नेतर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- सडक तथा अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा वन, जंगल, जडिबुटी, पानीका मुहान तथा वन्य जन्तुलाई असर नपर्ने गरी निर्माण गर्ने र जैविक विविधता तथा पर्यावरणीय संरक्षण गर्न उपभोक्ता समितिहरूलाई जागरुक गराईनेछ ।
- शहरी सौन्दर्यका लागि एक घर दुई विरुवा, एक वार्ड एक हरियाली पार्क कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अनुत्पादक सार्वजनिक जग्गा पहिचान गरी सो क्षेत्रमा झाडी, बुट्यान, अमृसो, अलौची तथा घाँस खेती गरी सामुदायिक स्तरमा प्रयोग गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- उत्तर मोहोडा र दक्षिण मोहोडा परेका जग्गाहरूमा फरक फरक वनस्पतिहरूको लागि उपयुक्त हुने हुँदा विशेषज्ञहरूबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई उपयुक्त जडीबुटी खेती गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३.२ फोहर मैला व्यवस्थापन

- ल्यान्ड फिल्ड साईटको लागि उपयुक्त स्थानको खोजि गरी स्थानिय तहमा सहमति गरी योजनावद्ध रूपमा फोहरको बर्गीकरण गरी नकुहिने फोहरको उचित व्यवस्थापन प्रक्रिया अगाडि वढाईनेछ भने कुहिने फोहरलाई खेत वारी, करेशा वारी तथा कौशी खेतिमा मल बनाई प्रयोग गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- सार्वजनिक शौचालय निर्माण जनचेतना एवं सरसफाईमा प्राविधिक एवं आर्थिक सहयोग गरी वातावरणीय प्रदुषण कम गर्ने पहल गरिनेछ ।
- भिमाद नगरपालिकालाई प्लाष्टिक झोला मुक्त न.पा. बनाउन पहल थालनी गरिनेछ ।

३.३ विपद व्यवस्थापन

- विपद व्यवस्थापनको कोष खडा गरी आकस्मिक विपद व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ ।

- प्रत्येक वडामा विपद व्यवस्थापनको लागि तालिम को व्यवस्था गरिनेछ ।
- सेती नदी लगायत विभिन्न नदी तथा खोलाहरुबाट हुने कटानलाई न्यूनीकरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरुलाई पनि जोड दिईनेछ ।

४ पुर्वाधार विकास

- भिमाद नगरपालिका भित्रको भौतिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधारको यथार्थ स्थिति देखिने गरी तयार भएकोनगर पाश्चिमतलाई आधारमानी नतिजामूखी विकास योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
- नगरका सबै वडामा गत आ.व. २०७४/७५ मा कायम गरिएको सडकको मापदण्ड वमोजिम निर्माण गरिने तथा बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड,२०७२ वमोजिम स्थानीय सडकको क्षेत्राधिकार कायम गरिनेछ ।
- वडास्तरीय योजनाका लागि रु. ५ लाखमर्मत सम्भार कोषमा विनियोजन गरिनेछ । उक्त रकम कार्यविधि बनाई खर्च गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रभित्र पार्किङ तथा ट्राफिक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- भिमाद-सिद्धगुफा – पाइमी मार्गलाई पर्यटकीय मार्गको रूपमा घोषणा गरी वैकल्पिक मार्गको रूपमा विकासगरिनेछ ।
- भिमकाली मार्गको कालोपत्रे योजनालाई पूर्णता दिन प्रदेश र संघका सम्बन्धित निकायहरूसंग पहल गरी निर्माण सम्पन्न गराउन जोड दिइनेछ ।
- भिम भैरव मोटर मार्गलाई शिघ्रातिशिघ्र कालोपत्रे सम्पन्न गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- भिमाद बजार क्षेत्रका सडकहरुलाई लागत सहभागिताको आधारमा कालो पत्रे गर्न जोड दिईनेछ ।
- विद्यमान उर्जा संकट न्युनिकरणका लागि वैकल्पिक उर्जा प्रविधिमा जोड दिइनेछ साथै सडक सौर्य बत्तिको व्यवस्थापन गर्नका लागि लागत साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र पक्कि पुल निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरी सम्बन्धित निकाय र तहसंग समन्वयगरी निर्माण कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

- विकास निर्माण र नगरका अभियानहरूमा संलग्न टोल विकास संस्था र उपभोक्ता समितिले गरेका कार्यहरूको मुल्याङ्कन गरी सर्वोत्कृष्ट कार्य गर्नेलाई सम्मान गरिनेछ ।
- नगर यातायात गुरुयोजना तर्जुमा गरी नगरस्तरका प्राथमिकतामा परेका सडकहरूलाई नयाँ निर्माण एवं/मर्मत/स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- नगरस्तरीय सडकहरूको स्तरोन्नति गरीबाह्रै महिना गाडी चल्ने बनाउने तर्फ जोड दिईनेछ ।
- सडक निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्दा श्रममूलक, वातावरण मैत्री र सहभागितामूलक अवधारणालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- सडक निर्माण तथा मर्मत गर्दा कम्तिमा ६०% संरचना र ४०% मात्र सडक विस्तार एवं कटिङ्ग कार्य गर्ने अवधारणा कार्यान्वयनमा ल्याई सडकको गुणस्तर कायम गरिनेछ ।
- नक्सापास नगरी भौतिक संरचना तथा घर निर्माण गर्ने र स्वीकृत मापदण्ड विपरीत कार्य गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरी कानूनी दायरामा ल्याईनेछ ।
- नगरपालिका भित्र बिगतदेखि सञ्चालित क्रमागत योजनाहरूलाई आगामी आ.व. २०७५/७६ मा प्राथमिकतापूर्वक सञ्चालन गरिनेछ ।
- भिमाद बजार क्षेत्रको कार्यान्वयनमा आउन लागेको खानेपानी योजना तथा ढल निर्माण कार्यलाई समय अवधि भित्रै सम्पन्न गराउन सबै किसिमको पहल गरिनेछ ।
- "हाम्रो सडक हाम्रो सहभागिता, स्तरीय सडक हाम्रो प्रतिवद्धता" अनुरूप नगर क्षेत्र भित्रका कच्ची सडकलाई आवश्यकता अनुसार कल्भर्ट निर्माण तथा ह्युम पाईपको प्रयोग गरी ग्राभेल तथा कालो पत्रेमा स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- भिमाद बजारमा रहेको बस पार्कलाई प्राथमिकतामा राखी कालोपत्रे बनाउन पहल गरिनेछ ।
- "एक वडा, एक खेल मैदान" को अवधारणा अनुरूप जग्गा पहिचान तथा खेलकूद पूर्वाधार विकास योजना तयार गरी क्रमशः कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका लागि जनपरिचालन र जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता साथ सञ्चालन गरिनेछ ।

- योजना सञ्चालन, उपभोक्ता समितिको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गरी कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई लागू गरिनेछ।
- पूर्वाधारका विकास योजना सञ्चालन गर्दा योजना कार्यतालिका बनाई स्थलगत रूपमा नियमित अनुगमन गरी प्रतिवेदन कार्यापालिकामा पेश गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- समन्वय र साझेदारी विशेष पूँजी र शक्ति हो । विकास निर्माणमा संघ, प्रदेश र गैर सरकारी संस्थाहरू, सहकारी संघ संस्थाहरू, सामाजिक संघ संस्थाहरू, निजी क्षेत्रसंग समन्वय गरी लागत साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण, आय आर्जन र सामाजिक परिचालनका योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- आगामी ५ वर्षभित्र नगरलाई कच्ची बाँधमुक्त बनाउने गरी कार्यक्रमहरू ल्याईनेछ ।
- संघ तथा प्रदेशबाट यस नगर क्षेत्रमा सञ्चालन भैरहेका तथा हुने योजनाहरूको गुणस्तर कायम गर्न तथा समयमा नै सम्पन्न गराउन समन्वय एवं सहजीकरण गरिनेछ ।

५ स्थानीय कर

- नगरबाट लगाईने कर, दस्तुर, शुल्क, दण्ड जरिवाना आदिको सङ्कलन कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ। "हाम्रो नगर हाम्रो र समृद्ध बनाउने हाम्रै रहर" भन्ने नारालाई साकार पार्न नियमित कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गरिनेछ।
- करको दायरा बढाईकर प्रणालीमा नागरिकहरूको सहभागिता बृद्धि गरिनेछ र राजस्व अभिवृद्धिबाट कूल बजेटमा आन्तरिक आम्दानीको अंश वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- व्यवसाय करको दायरा बढाई बढि भन्दा बढि व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याईनेछ । यसका लागि कर सङ्कलन अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- चालु आ.व.२०७४/७५ को आषाढ मसान्तसम्म एकिकृत सम्पती कर बुझाउन नसकेका नागरिकहरूका लागि आ.व. २०७४/७५ को एकिकृत सम्पति करमा दर्ता तथा बुझाउने कार्यको म्याद आश्विन मसान्त सम्मका लागि थप गरिनेछ।
- कर व्यवस्थापनलाई वैज्ञानिक, यथार्थपरक र व्यवस्थित गर्न कम्प्युटरीकृत प्रणालीबाट डाटावेशका आधारमा थालनी गरीएको कर दस्तुर संकलन

कार्यलाई थप प्रभावकारी एवं सरल बनाईनेछ । नगरपालिकालाई संविधानतः प्राप्त भएको राजस्व संकलनका समग्र क्षेत्रलाई समेटेर राजस्व सम्भाव्यता सम्बन्धी बृहत अध्ययन, अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन तयार गरी थप आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरिनेछ ।

६ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- नगरपालिका भित्रका नौ वटै वडाहरूमा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज, निष्पक्ष, पारदर्शी, मितव्यायी र प्रतिस्पर्धी बनाई प्रत्येक नागरिकले सुशासनको अनुभूती गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवा सुविधाका सम्बन्धमा सबै सरोकारवालाहरूले सहज रूपमा जानकारी पाउन सक्ने गरी नागरिक वडापत्र तयार गरी यसलाई डिजिटल प्रविधिबाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था समेत मिलाइनेछ । साथै गुनासो सुन्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी एवं सुनिश्चित गरिनेछ ।
- बजेट कार्यान्वयन तथा सेवा प्रवाहमा प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्न राष्ट्रसेवक कर्मचारीका लागि उचित प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाबाट सम्पादन हुने कामहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक विषयगत र क्षेत्रगत कोषहरू स्थापना गरिनेछ । कोष सञ्चालनका लागि कार्यविधि, निर्देशिका बनाई लागू गरिनेछ ।
- भिमाद नगरपालिकालाई सुशासनयुक्त र भ्रष्टाचारमुक्त नगर सरकारको रूपमा स्थापित गर्न सुशासनका आधार स्तम्भ पारदर्शिता, जवाफदेहिता र मितव्ययीताको उचित कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकामा निर्माण हुने सम्पुर्ण सूचनाहरू, बजेट तथा खर्चहरूलाई सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण जस्ता विधि र प्रक्रिया अपनाई सार्वजनिकीकरण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- नगरपालिकाको समग्र कार्य सम्पादनलाई छिटो, छरितो, सरल एवं विधि सम्मत बनाउन जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता ल्याउन कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ ।

- वित्तीय पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र वित्तीय अनुशासन कायम गर्नका लागि सामाजिक लेखापरीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई अनिवार्य गरिनेछ र उपभोक्ता एवं लाभग्राही समूहलाई सो सम्बन्धमा अनुशिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ।
- योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन एवं अपेक्षित प्रतिफल हसिल गर्नका लागि सूचकमा आधारित अनुगमन मूल्याङ्कनको व्यवस्था गरिनेछ।
- समग्र विकास निर्माणमा पारदर्शिता र जवाफदेहिताको नीति लागू गर्दै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुमा सामुहिक जिम्मेवारी बहन र व्यक्तिगत जवाफदेहितामा जोड दिइनेछ।
- चालु आ.व.२०७४/७५ सम्ममा भिमाद नगरको समग्र विकासको ५ वर्षे आवधिक योजना र २० वर्षे दीर्घकालीन सोच तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ।
- कर्मचारीको कार्यसम्पादन करार गरी कार्यसम्पादनका आधारमा सुविधा उपलब्ध गराइनेछ।
- दोस्रो चौमासिक अवधि भित्र ५०% योजना कार्यान्वयन र कार्य सम्पन्न गर्नेगरी योजना संझौता गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- प्रत्येक योजना सञ्चालनको गुणस्तरीयतामा निर्वाचित जनप्रतिनिधिलाई जिम्मेवार बनाइनेछ। समयमा नै गुणस्तर कायम गरी योजना सम्पन्न गर्ने दायित्व सम्बन्धित स्थानको जनप्रतिनिधिको हुने गरी जिम्मेवारी तोकिनेछ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सरोकारवालाहरु समेतको क्षमता विकास योजना (CD plan) तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वरिष्ठ अधिकृत/शाखा प्रमुखहरु र फाँट प्रमुखहरु विचमा सूचकमा आधारित लक्ष्य सहितको कार्यसम्पादन सम्झौता गरिनेछ। ती लक्ष्यहरु प्राप्त भए नभएको मूल्याङ्कन आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सूचकको आधारमा गरी मूल्याङ्कन नतिजालाई वृत्ति विकासमा आबद्ध गरिनेछ।
- नगरपालिकाको खरिद र ठेक्का प्रक्रियालाई प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन आवश्यकता, औचित्यता र जनशक्तिको क्षमताका आधारमा E-biding प्रणाली लागू गरिनेछ।
- नगरपालिकामा भौगोलिक सूचना प्रणाली GIS लाई अध्यावधिक गरिनेछ।

- सुशासनको संस्थागत विकास बिना सुशासन संभव छैन भने भौतिक संरचना बेगर कार्यालयले दिने सेवा नाम मात्रको हुने हुन्छ। त्यसैले नगरपालिकाको भवन तथा वडा कार्यालय भवन क्रमशः निर्माण गर्न जोड दिईनेछ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको कार्य दक्षता बृद्धिका लागि क्षमता विकास तालिम, अवलोकन भ्रमण जस्ता कार्यक्रमहरूलाई उद्देश्यमूलक गराइनेछ।
- कार्यालयवाट प्रदान गरीने सेवा छिटो छरितोका लागि आधुनिक प्रविधिको उपयोगमा जोड दिईनेछ। Less paper बाट paperless प्रणाली तर्फ नगरपालिकाको सेवा प्रवाहलाई उन्मुख गराईनेछ।
- स्थानीय तहको विकासमा सबैको रचनात्मक भूमिका, अपनत्व र सहभागिता रहोस भन्नका लागि हरेक विकासको क्रियाकलापमा टोल विकास संस्थालाई सहभागी गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ। सामाजिक परिचालनको आधार स्तम्भ टोल वस्ती संगठनहरूलाई वडास्तरमा समन्वय गरी टोलका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास गरी टोल वस्ती संगठनहरूको संस्थागत विकास गर्दै नगरको विकास निर्माण एवं सुशासन प्रबर्द्धनमा टोल वस्ती स्तरको सहभागिता र भूमिकालाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
- नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र नगरको नीति, ऐन, नियम, कार्यविधि, कानूनको परिपालन गराउन सहजताका लागि सुरक्षा व्यवस्थापनार्थ १/४ को नगर प्रहरी गठन गरिनेछ। साथै समग्र नगरको शान्ति सुरक्षा अमञ्चैन कायम राख्न नेपाल प्रहरीसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
- यस नगर भित्र संभावना रहेका कृषि तथा पशु, गुणस्तरीय शिक्षा, पर्यटन जस्ता विकासका लागि सम्भावना रहेका क्षेत्रगत विषयमा र नगर स्तरीय अस्पताल, खेलमैदान, औद्योगिक क्षेत्र आदिका लागि नगर गुरुयोजना निर्माण गर्न अनुसन्धानात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरी DPR तयार गरिनेछ।
- नगरलाई बुझाउन पर्ने हरेक कर, दस्तुर, शुल्क आदि सबै वडा कार्यालयहरू मार्फत बुझाउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा स्थापना भएको कर्मचारी कल्याणकोषलाई निरन्तरता दिँदै साविकका स्थानीय निकायका कर्मचारीहरूको सेवा निवृत्त भविष्य सुनिश्चित गरिनेछ।

- कर्मचारीको कार्य सम्पादनको आधारमा कर्मचारीलाई यसै आ.व. देखि पुरस्कृत गरिनेछ। नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराउँदै आएको प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था हटाईनेछ। नियमितरूपमा गरीने कार्य सम्पादन समयमा नभै सेवाग्राहीलाई हानी नोक्सानी पुग्न गएमा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक सेवा प्रवाहको व्यवस्था गरिनेछ।
- सेवा प्रवाहको मापदण्ड मापनका लागि हरेक शाखा तथा वडाले सम्पादन गरेको दैनिक क्रियाकलापको प्रगति प्रतिवेदन मासिक रूपमा कार्यालय प्रमुख मार्फत कार्यपालिकामा पेश गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- पेशकी तथा वेरुजुहरु शुन्य अवस्थामा राख्न लेखा समितिमा दफावार छलफल गरी नगरसभा समक्ष पेश गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- अत्यावश्यकिय सेवाहरु तोकी त्यस्ता सेवाहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई पुरस्कार र दण्डको व्यवस्थाद्वारा उत्प्रेरित गरी अत्यावश्यकिय सेवाको सुनिश्चितता कायम गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय / अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्थाहरुलाई नगर क्षेत्र भित्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नगरपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरी प्रोत्साहन र समन्वय गरिनेछ।

अन्तमा सुशासन र विकासका लागि पारदर्शी, जवाफदेही र उत्तरदायी नगर सरकारका माध्यमबाट आमनगरवासीको विश्वास र भरोसा हाँसिल गर्दै जनचाहना र जनअपेक्षाको अधिकतम सम्बोधनबाट जनप्रीय एवम् परिणाममुखी काम गर्ने कर्तव्य सम्झेका छौं ।

अतः जनताको जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन समन्यायिक र विकासको समतामूलक समाजको निर्माण तथा नगरबासीले अनुभूत गर्ने गरी उन्नतशील र जनमैत्री बनाउदै समग्र समुन्नत भिमादको निर्माणमा अर्थपूर्ण सहभागीता जनाउन सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनैतिकदल, निजीक्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी, राष्ट्रसेवक कर्मचारी एवं सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

धन्यवाद।

मेख बहादुर थापा
प्रमुख
भिमाद नगरपालिका